

2023/2409

24.10.2023

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2023/2409 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 19ης Οκτωβρίου 2023

για την παράταση της προσωρινής προστασίας, όπως θεσπίστηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 4 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 2001/55/ΕΚ θεσπίζει ελάχιστες προδιαγραφές για την παροχή προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισμένων ατόμων από τρίτες χώρες τα οποία δεν είναι σε θέση να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους και επίσης προωθεί τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων.
- (2) Στις 4 Μαρτίου 2022 το Συμβούλιο εξέδωσε την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 ⁽²⁾ που διαπιστώνει την ύπαρξη μαζικής εισροής εκτοπισθέντων από την Ουκρανία κατά την έννοια του άρθρου 5 της οδηγίας 2001/55/ΕΚ και έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή προσωρινής προστασίας.
- (3) Σύμφωνα με την οδηγία 2001/55/ΕΚ, η προσωρινή προστασία καταρχάς εφαρμόστηκε για αρχική περίοδο ενός έτους, έως τις 4 Μαρτίου 2023, και στη συνέχεια παρατάθηκε αυτοδικαίως για ένα επιπλέον έτος έως τις 4 Μαρτίου 2024.
- (4) Στο πλαίσιο της ενεργοποίησής της, τα κράτη μέλη συμφώνησαν να μην εφαρμόσουν το άρθρο 11 της οδηγίας 2001/55/ΕΚ σε σχέση με τα άτομα που απολαύουν προσωρινής προστασίας σε συγκεκριμένο κράτος μέλος σύμφωνα με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 και ότι μετακινούνται σε άλλο κράτος μέλος χωρίς άδεια, εκτός εάν τα κράτη μέλη συμφωνήσουν διαφορετικά σε διμερή βάση.
- (5) Περίπου 4,1 εκατομμύρια εκτοπισμένα άτομα επωφελούνται επί του παρόντος από προσωρινή προστασία στην Ένωση. Η κατάσταση στην Ουκρανία δεν επιτρέπει την επιστροφή τους στην Ουκρανία υπό ασφαλείς και μόνιμες συνθήκες. Ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης εκτιμά ότι, από τις 25 Μαΐου 2023, 5,1 εκατομμύρια άτομα είχαν εκτοπιστεί στο εσωτερικό της Ουκρανίας. Περισσότερα από τα μισά εσωτερικά εκτοπισμένα άτομα ανέφεραν ότι έχουν εκτοπιστεί για ένα έτος ή περισσότερο. Η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες εκτίμησε ότι πάνω από 5 εκατομμύρια άτομα έχουν εκτοπιστεί εντός της Ουκρανίας και ότι πάνω από 17 εκατομμύρια άτομα χρειάζονται επείγουσα ανθρωπιστική βοήθεια. Τον Ιούνιο του 2023, δεδομένης της τρέχουσας κατάστασης στην Ουκρανία, η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες επανέλαβε την προηγούμενη θέση της σχετικά με τις επιστροφές στην Ουκρανία, σύμφωνα με την οποία τα κράτη καλούνταν να μην επιστρέψουν βίαια υπηκόους και άτομα που είχαν προηγουμένως τη συνήθη διαμονή τους στην Ουκρανία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των οποίων οι αιτήσεις ασύλου είχαν απορριφθεί.
- (6) Ο συνολικός αριθμός καταχωρίσεων ατόμων που απολαύουν προσωρινής προστασίας παρέμεινε σταθερός στα 4,1 εκατομμύρια περίπου, με χαμηλό αριθμό ατόμων που ανέφεραν ότι επιστρέφουν στην Ουκρανία σε μόνιμη βάση. Επιπλέον, ο κίνδυνος μελλοντικής μαζικής εισροής και ο εκτοπισμός περισσότερων ατόμων που εγκαταλείπουν την Ουκρανία προς την Ένωση εξακολουθεί να υφίσταται λόγω της αστάθειας και της αβεβαιότητας της κατάστασης στην Ουκρανία ως αποτέλεσμα των εχθρικών ενεργειών της Ρωσίας. Σε πολλές περιοχές συνεχίζονται οι έντονες συγκρούσεις και εξακολουθεί να υπάρχει ο κίνδυνος κλιμάκωσης. Αυτό, σε συνδυασμό με τη δύσκολη ανθρωπιστική κατάσταση στην Ουκρανία, θα

⁽¹⁾ ΕΕ L 212 της 7.8.2001, σ. 12.

⁽²⁾ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 του Συμβουλίου, της 4ης Μαρτίου, που διαπιστώνει την ύπαρξη μαζικής εισροής εκτοπισθέντων από την Ουκρανία κατά την έννοια του άρθρου 5 της οδηγίας 2001/55/ΕΚ και έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή προσωρινής προστασίας (ΕΕ L 71 της 4.3.2022, σ. 1).

μπορούσε να οδηγήσει σε αιφνίδια και περαιτέρω αύξηση των αφίξεων στην Ένωση, η οποία θα μπορούσε να φτάσει στο επίπεδο μαζικής εισροής. Ταυτόχρονα, ο κίνδυνος για την αποδοτική λειτουργία των εθνικών συστημάτων ασύλου θα εξακολουθούσε να υφίσταται εάν η προσωρινή προστασία έπαυε σύντομα και όλα τα εν λόγω άτομα υπέβαλαν αμέσως αίτηση διεθνούς προστασίας.

- (7) Ο μεγάλος αριθμός των εκτοπισμένων ατόμων στην Ένωση που επωφελούνται από προσωρινή προστασία δεν είναι πιθανό να μειωθεί όσο συνεχίζεται ο πόλεμος κατά της Ουκρανίας. Η παράταση της προσωρινής προστασίας είναι επομένως αναγκαία για την αντιμετώπιση της κατάστασης των ατόμων που επωφελούνται επί του παρόντος από προσωρινή προστασία στην Ένωση ή που θα χρειαστούν την εν λόγω προστασία από τις 4 Μαρτίου 2024, καθώς προβλέπει άμεση προστασία και πρόσβαση σε εναρμονισμένο σύνολο δικαιωμάτων, μειώνοντας παράλληλα τις διατυπώσεις στο ελάχιστο σε περίπτωση μαζικής εισροής στην Ένωση. Η παράταση της προσωρινής προστασίας θα συμβάλει επίσης στο να διασφαλιστεί ότι τα συστήματα ασύλου των κρατών μελών δεν θα επιβαρυνθούν από τη σημαντική αύξηση του αριθμού των αιτήσεων διεθνούς προστασίας που θα μπορούσαν να υποβληθούν από άτομα που επωφελούνται από προσωρινή προστασία έως τις 4 Μαρτίου 2024, εάν η προσωρινή προστασία παύσει μέχρι τότε, ή από άτομα που προσπαθούν να ξεφύγουν από τον πόλεμο στην Ουκρανία και φθάνουν στην Ένωση μετά την εν λόγω ημερομηνία και πριν από τις 4 Μαρτίου 2025.
- (8) Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι εξακολουθούν να συντρέχουν οι λόγοι προσωρινής προστασίας, η προσωρινή προστασία για τις κατηγορίες εκτοπισμένων ατόμων που αναφέρονται στην εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 θα πρέπει να παραταθεί έως τις 4 Μαρτίου 2025.
- (9) Η παρούσα απόφαση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (10) Η Ιρλανδία δεσμεύεται από την οδηγία 2001/55/ΕΚ και, ως εκ τούτου, συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας εκτελεστικής απόφασης.
- (11) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας εκτελεστικής απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η προσωρινή προστασία που παρέχεται στα άτομα που εκτοπίζονται από την Ουκρανία, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2022/382, παρατείνεται για περίοδο ενός έτους έως τις 4 Μαρτίου 2025.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Λουξεμβούργο, 19 Οκτωβρίου 2023.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
F. GRANDE-MARLASKA GÓMEZ